

Sygnatura akt I C 512/20

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 12 stycznia 2021

Sąd Rejonowy w Koninie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodnicząca: sędzia Magdalena Bartłomiejczak

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2021 r. w Koninie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w B.

przeciwko A. P.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.681,48 zł (dwa tysiące sześćset osiemdziesiąt jeden złotych czterdzieści osiem groszy) z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 4 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
3. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.015,85 zł (jeden tysiąc piętnaście złotych osiemdziesiąt pięć groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty,
4. wyrokowi w punktach 1 i 3 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

sędzia Magdalena Bartłomiejczak

Sygn. akt I C 512/20

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna w B. w dniu 30 marca 2020 r. wystąpił z powództwem przeciwko pozwanej A. P. o zapłatę kwoty 6.308,55 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotnych odsetek za opóźnienie od dnia 18 marca 2020 r. do dnia zapłaty. Ponadto powód wniósł o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wywodził, że pozwana zobowiązała się poprzez podpisanie weksla w dniu 8.10.2018 r. do zapłaty wskazanej na wekslu kwoty w wysokości 6308,55zł. Powód wezwał stronę pozwaną do wykupu weksla. Pozwana nie dokonała żadnej wpłaty. Powód wywodził dalej, że weksel został wystawiony na zabezpieczenie zwrotu całego zadłużenia z tytułu pożyczki, a na dochodzoną pozwem kwotę składa się suma pozostałych do zapłaty rat oraz należne maksymalne odsetki.

Pozwana nie złożyła odpowiedzi na pozew, nie zajęła merytorycznego stanowiska w sprawie.

W dniu 12 stycznia 2021 r. Sąd wydał wyrok zaoczny.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 października 2018 r. A. P. zawarła z (...) S.A. w B. umowę pożyczki gotówkowej nr (...). Pożyczkodawca udzielił pożyczkobiorcy pożyczki w wysokości 4250 zł (część B umowy). Całkowita kwota do zapłaty to kwota 9860 zł, miesięczna rata wskazana została na 274 zł, a liczba rat na 36. Pożyczkobiorca zobowiązany był ponieść koszt opłaty przygotowawczej w kwocie 129 zł oraz wynagrodzenie prowizyjne w kwocie 3221 zł, a także wynagrodzenie z tytułu przyznania na wniosek pożyczkobiorcy (...) w wysokości 900 zł. Oprocentowanie pożyczki wynosiło 9,89 % w skali roku. Oprocentowanie od zadłużenia przeterminowanego było równe odsetkom maksymalnym za opóźnienie. Zgodnie z pkt 8 umowy pożyczkodawca ma prawo wypowiedzieć umowę w przypadku:

- gdy opóźnienie w płatności kwoty równej jednej racie przekroczy 30 dni po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania. Pożyczkodawca może wezwać pożyczkobiorcę do zapłaty na piśmie na adres pożyczkobiorcy wskazany we wniosku kredytowym lub inny adres wskazany przez pożyczkobiorcę. Pożyczkodawca zobowiązany jest do zachowania 30 dniowego okresu wypowiedzenia warunków umowy,
- złożenia przez pożyczkobiorcę nieprawdziwych oświadczeń lub podania nieprawdziwych danych we wniosku kredytowym lub dokumentacji kredytowej, posłużenia fałszywymi lub przerobionymi dokumentami w celu uzyskania pożyczki ze skutkiem natychmiastowym.

Wypowiedzenie umowy jest równoznaczne z postawieniem w stan natychmiastowej wymagalności należnej pożyczkodawcy całkowitej kwoty do zapłaty, o czym pożyczkodawca poinformuje pożyczkobiorcę w oświadczeniu o wypowiedzeniu, wzywając go do zapłaty wymagalnej kwoty.

Pożyczkodawca ma prawo wypełnić weksel in blanco, o którym mowa w punkcie 3.1 (a) na zasadach określonych w Deklaracji Wekslowej w przypadku, gdy opóźnienie w płatności kwoty równej racie przekroczy 30 dni po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania, a także w terminie 14 dni od wypowiedzenia umowy w trybie określonym w punkcie 8.1(b)

W umowie pożyczki ujęta została również część z tytułu (...) w ramach którego pożyczkobiorca miał prawo do jednorazowego w całym okresie kredytowania według swego wyboru skorzystania z bezpłatnego odroczenia maksymalnie dwóch kolejnych terminów płatności rat albo bezpłatnego obniżenia o 50% maksymalnie czterech kolejnych rat. Odroczone raty lub części rat miały zostać spłacone w dodatkowym okresie kredytowania. W ramach opisywanego pakietu maksymalny okres postawienia pożyczki do dyspozycji pożyczkobiorcy został skrócony do 10 dni roboczych, pożyczkobiorca mógł też liczyć na pakiet powiadomień SMS. Opłata za Twój Pakiet miała być naliczana bez względu na to, czy pożyczkobiorca z niego skorzystał.

(dowód: umowa z dnia 5 października 2018 r. k.34-36)

Zawierając umowę, pozwana złożyła także deklarację wekslową, w której upoważniła pożyczkodawcę do wypełnienia weksla na sumę odpowiadającą jej zadłużeniu wobec pożyczkodawcy, wynikającemu z umowy pożyczki.

- gdy opóźnienie w płatności kwoty równej wartości jednej raty przekroczy 30 dni, po uprzednim wezwaniu do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania,
- po upływie 14 dni od dnia wypowiedzenia w trybie natychmiastowym umowy w razie złożenia nieprawdziwych oświadczeń lub podania nieprawdziwych danych we wniosku, w razie posłużenia się fałszywymi lub przerobionymi dokumentami,
- w razie złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy pożyczki i w przypadku braku zaksięgowania zwrotu środków z tytułu pożyczki w terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy,

(dowód: deklaracja wekslowa k. 5)

Pozwana tytułem spłaty pożyczki uiszczył łącznie kwotę 3568 zł. (dowód: rozliczenie wpłat do pożyczki k. 33)

W dniu 17 lutego 2020 r. powód sporządził wypowiedzenie umowy pożyczki, z wezwaniem do wykupu weksla. W wypowiedzeniu tym powód wskazał, że na dłużną kwotę składa się kwota niespłaconej pożyczki w wysokości 6296 zł i kwota 12,55 zł umownych odsetek z tytułu braku spłaty w terminie za każdy dzień zwłoki. Wypowiedzenie zostało pozwanej doręczone w dniu 4 marca 2020 r.

(dowód: wypowiedzenie k. 38, wydruk śledzenia przesyłki ze strony <https://www.poczta-polska.pl> k. 42-43)

Powód wypełnił podpisany przez pozwaną weksel in blanco na kwotę 6.308,55 zł i wpisał termin płatności – 17 marca 2020 r.

(dowód: kserokopia weksla k. 12 – oryginał złożony w sejfie)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów załączonych do akt sprawy.

Dokumenty przedstawione przez powoda Sąd uznał za wiarygodne, albowiem ich prawdziwości nie zakwestionowała skutecznie żadna ze stron a i Sąd działając z urzędu nie znalazł podstaw, by podważać autentyczność i moc dowodową tych dokumentów.

Sąd zważył, co następuje:

Powód dochodził w niniejszej sprawie należności z weksla wystawionego przez pozwanego na zabezpieczenie łączącej strony umowy pożyczki.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Przystępując do rozważań, podkreślić należy, iż wprawdzie niniejszy proces miał początkowo charakter procesu wekslowego, do którego, w zakresie skutków materialnoprawnych mają zastosowanie szczególne rygory ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz. U. z dnia 11 maja 1936 r., Nr 37, poz. 282), jednak zasadniczym aspektem, który zobligowany był rozważyć sąd rozpoznający niniejszą sprawę jest usytuowanie stron procesu w kontekście prawa krajowego oraz unijnego. W szczególności podkreślenia wymaga, że w sprawach konsumenckich sąd ma obowiązek zbadania z urzędu, czy warunki umowy zawartej z konsumentem wchodzące w zakres stosowania dyrektywy 93/13 mają nieuczciwy charakter, a następnie - dokonawszy takiego badania – sąd zobligowany jest wyeliminować brak równowagi między konsumentem a przedsiębiorcą. Warunkiem dokonania takiego ustalenia jest posiadanie przez sąd niezbędnych ku temu informacji obejmujących stan prawny i faktyczny (analogicznie ETS w wyrokach: z dnia 21 kwietnia 2016 r., Radlinger i Radlingerová, C#377/14, EU:C:2016:283, pkt 52 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 21 grudnia 2016 r., Gutiérrez Naranjo i in., C#154/15, C#307/15 i C#308/15, EU:C:2016:980, pkt 58).

Wprawdzie szczególny charakter zobowiązania wekslowego w świetle prawa krajowego przejawia się w tym, iż ma ono charakter samodzielny i abstrakcyjny, a zatem niezależny od przyczyny i podstawy prawnej, które spowodowały jego zaciągnięcie, a samodzielność tego zobowiązania przejawia się w tym, iż wierzyciel może na podstawie samego weksla domagać się od dłużnika zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej, z kolei posiadacz weksla nie musi przy tym wykazywać ani podstawy gospodarczej zobowiązania, ani tego, że w ogóle istniała (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 września 1959 r., NP. 1960, nr 6, s. 859), tym niemniej w sytuacji, w której stroną zobowiązania wekslowego jest konsument – jak w niniejszej sprawie – subsumpcja nie może być dokonywana w oderwaniu od analizy zobowiązania umownego, którego zabezpieczeniem ma być rzeczony weksel.

W przedmiotowej sprawie, jako że podstawą dochodzonego przez powoda roszczenia był weksel niezupełny w chwili wystawienia (in blanco), znajduje zastosowanie, odnośnie zarzutów przysługujących dłużnikowi wekslowemu, art. 10 prawa wekslowego, zgodnie z którym, jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa.

Przepis ten oczywiście odnosi się wprost do weksli trasowanych, jednakże z mocy art. 103 prawa wekslowego ma on również zastosowanie do weksli własnych, a taki właśnie jest podstawą dochodzonego przez powoda roszczenia.

Sąd zauważa, że w niniejszej sprawie nie było podstaw, aby kwestionować formalną poprawność wypełnienia weksla in blanco.

Tym niemniej, sąd orzekający podziela stanowisko Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zaprezentowane w wyroku z dnia 13 września 2018 r., sygn. akt C-176/17, zgodnie z którym „Skuteczna ochrona praw przyznanych konsumentowi w tej dyrektywie mogłaby (...) zostać zagwarantowana jedynie pod warunkiem, by krajowe prawo procesowe umożliwiło, w ramach postępowania w sprawie wydania nakazu zapłaty względnie w ramach postępowania egzekucyjnego w przedmiocie nakazu zapłaty, kontrolę z urzędu potencjalnie nieuczciwych warunków odnośnej umowy (zob. podobnie wyrok z dnia 18 lutego 2016 r., Finanmadrid EFC, C#49/14, EU:C:2016:98, pkt 46; postanowienie z dnia 21 czerwca 2016 r., Aktiv Kapital Portfolio, C#122/14, niepublikowane, EU:C:2016:486, pkt 30).”

Stosownie zaś do wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 7 listopada 2019 r. w połączonych sprawach C#419/18 i C#483/18 „artykuł 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 oraz art. 10 ust. 2 dyrektywy 2008/48 należy interpretować w ten sposób, że w wypadku gdy w okolicznościach takich jak rozpatrywane w postępowaniu głównym sąd krajowy ma poważne wątpliwości co do zasadności roszczenia opartego na wekslu własnym, który służy zabezpieczeniu wiarygodności wynikającej z umowy kredytu konsumenckiego, oraz gdy ten weksel własny początkowo został wystawiony przez wystawcę jako weksel in blanco, a następnie uzupełniony przez remitenta, sąd ten powinien **z urzędu** zbadać, czy postanowienia uzgodnione między stronami mają nieuczciwy charakter, i w tym zakresie może zażądać od przedsiębiorcy przedstawienia pisemnego zapisu tych postanowień, tak aby móc zapewnić poszanowanie praw konsumentów wynikających z tych dyrektyw”.

Nie mogło ująć uwadze Sądu, że cytowane wyżej orzeczenie TSUE dotyczy spraw krajowych, w których stroną powodową była (...) Spółka Akcyjna w B..

Biorąc powyższe okoliczności pod uwagę, Sąd, orzekając w niniejszej sprawie, uwzględnił stosunek podstawowy łączący strony, tj. umowę pożyczki z dnia 5 października 2018 r.

W przedmiotowej sprawie podkreślić należy, iż odpowiedzialność pozwanej względem powoda wynika z art. 3 ust. 1. ustawy o kredycie konsumenckim, z dnia 12 maja 2011 r. (Dz.U. z 2011 r., nr 126 poz. 715), w której przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, w zw. z art. 720 k.c., z którego wynika obowiązek zwrotu przez pożyczkobiorcę otrzymanych sum.

W sprawie bezsporne było, że strony zawarły umowę o określonej treści oraz, że powódka wypłaciła pozwanemu kwotę 4.250 zł, a także że pozwana zaprzestała spłat pożyczki.

Sąd zobowiązany był ustalić, czy pozaodsetkowe koszty pożyczki przekraczają maksymalną wysokość tych kosztów określoną w ustawie o kredycie konsumenckim.

Zgodnie z treścią art. 36 a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu oblicza się według wzoru $MPKK \leq (K \times 25\%) + (K \times n / r \times 30\%)$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

MPKK - maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu,

K - całkowitą kwotę kredytu,

n - okres spłaty wyrażony w dniach,

R - liczbę dni w roku.

2. Pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu.

3. Pozaodsetkowe koszty kredytu wynikające z umowy o kredyt konsumencki nie należą się w części przekraczającej maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu obliczone w sposób określony w ust. 1 lub całkowitą kwotą kredytu.

W niniejszej sprawie wyliczenia pozaodsetkowych kosztów kredytu przedstawiają się następująco: $(4250\text{zł} \times 25\%) + (4250\text{zł} \times 1095/365 \times 30\%) = 4887,50 \text{ zł}$. Zastrzeżone w umowie pozaodsetkowe koszty kredytu nie przekraczają całkowitej kwoty kredytu.

Ustalenie, że wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu mieści się w granicach wyznaczonych przez ustawę, nie stoi w ocenie Sądu na przeszkodzie badaniu, czy postanowienia umowne dotyczące tych kosztów nie są klauzulami niedozwolonymi z innych względów albo czy też nie są sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Przepis art. 36 a u.k.k. nie eliminuje możliwości kontroli postanowień wzorca umowy, które odnoszą się do określonych w nim kosztów, pod kątem skuteczności ich inkorporacji do stosunku prawnego oraz pod względem ich abuzywności (por. T. Czech w M.Pr. Bank.2016.2.52). Wprowadzenie limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego oznacza więc tylko tyle, że w razie ustalenia tych kosztów przez kredytodawcę w wysokości przekraczającej maksymalne wartości ustalone na podstawie art. 36a § 1 i 2 u.k.k., konsument będzie zobowiązany do zapłaty kwoty odpowiadającej tym maksymalnym wartościom.

Podkreślić należy, iż orzecznictwo europejskie stoi obecnie na stanowisku, że sąd powinien nawet z urzędu uwzględnić abuzywność klauzuli umownej. W orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie C- 397/11, w pkt. 27 i 28 Trybunał podnosi, że „z chwilą, w której sąd krajowy dysponuje niezbędnymi w tym celu elementami stanu prawnego i faktycznego, powinien z urzędu ocenić nieuczciwy charakter danego warunku umownego objętego zakresem zastosowania dyrektywy 93/13 EWG w sprawach nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich, i czyniąc tak, powinien usuwać brak równowagi istniejącej między konsumentem a przedsiębiorcą” (podobnie (...) w sprawie C 618-10 pkt. 42-44. (źródło [http:// curia.europa.eu](http://curia.europa.eu)).

Umowa, na którą powołuje się powód zawiera postanowienia o charakterze abuzywnym, przy czym zawarta ona została z konsumentem.

Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy niezgodnione indywidualnie z konsumentem nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Wymienione w treści art. 385³ k.c. niedozwolone postanowienia umowne mają wyłącznie charakter przykładowy, stanowiąc swoistą regułę interpretacyjną ułatwiającą stosowanie art. 385¹ k.c.

Powód nie udowodnił, iż warunki umowy były z pozwaną uzgodnione indywidualnie (art. 385¹ § 3 i 4 k.c.).

Umowa, będąca źródłem zgłoszonych w pozwie roszczeń, zawarta została w ramach standardowo stosowanych przez powodową spółkę formularzy, które pozwany zaakceptował, nie mając wpływu i możliwości negocjowania szczegółowych warunków umowy. O ile postanowienia zawartej umowy pożyczki nie naruszają przepisów o kredycie konsumenckim, zarówno co do treści, samej umowy, jak i sposobu jej wypowiedzenia, to jednak zapisy tej umowy, w świetle art. 385¹ kc, stanowiącym o niedozwolonych klauzulach umownych, budzą wątpliwości.

Jak stanowi powołany przepis postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (§ 1). Zgodnie z § 2, jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie.

Za abuzywne Sąd uznał postanowienia umowy zatytułowane (...) dotyczące zapłaty za oferowane w ramach tego pakietu „usługi”

Postanowienia umowy w tej części nie zostały uzgodnione indywidualnie, albowiem strona pozwana nie miała na treść umowy jakiegokolwiek wpływu. Strona pozwana mogła bowiem przystąpić do umowy w zaproponowanym jej kształcie w tym tzw. Twojego Pakietu, bądź jej nie zawierać. Dowodzi tego treść formularzy i wzoru umowy, którym powszechnie posługuje się powodowa spółka w kontaktach z klientami, który to fakt jest Sądowi znany z urzędu. W tych okolicznościach w rozpoznawanej sprawie omawianą umowę należy zweryfikować przez pryzmat przepisów o niedozwolonych postanowieniach umownych (art. 385¹ – 385³ kc).

W rozumieniu powołanego przepisu art. 385¹ § 1 kc za sprzeczne z dobrymi obyczajami należy uznać m.in. działania wykorzystujące np. niewiedzę, brak doświadczenia konsumenta, naruszenie równorzędności stron umowy, działania zmierzające do dezinformacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Chodzi więc o działanie potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania (m.in. wyrok SA w Warszawie z dnia 27 stycznia 2011 r, VI ACa 771/10). Rażące naruszenie interesów konsumenta zachodzi natomiast w sytuacji, w której w rażący sposób została naruszona równowaga interesów stron umowy przez to, że jedna z nich wykorzystwała swoją przewagę, formułując konkretne postanowienie umowy. Określenie „rażąco” należy stosować do znacznego odchylenia przyjętego uregulowania od zasady uczciwego wyważenia praw i obowiązków (m.in. wyrok SA w Warszawie z dnia 14 września 2011 r, VI ACa 291/11). Rażące naruszenie interesów konsumenta oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym (m.in. wyrok SA w Warszawie z dnia 14 grudnia 2010 r, VI ACa 487/10).

Przenosząc te rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy, należy zwrócić uwagę, że niedozwolonymi klauzulami umownymi są wskazane zapisy umowy (...). Należy zauważyć, że dobrowolny charakter tego elementu umowy był pozorny ponieważ we wzorcu umowy z góry przewidziano, że pożyczkobiorca wnioskuje o udzielenie pakietu, a nic nie wskazuje, by pozwana została należycie poinformowana o jego istocie i kosztach. Powód nie wskazał też, czym się kierował, obliczając opłatę za (...), a jej wysokość w zestawieniu z tym, co powód w zamian oferuje jest rażąco wygórowana. Zasadne wątpliwości, co do rzeczywistego charakteru wynagrodzenia za (...) budzi ponadto zastrzeżenie, że nieskorzystanie z przyznanych w ramach (...) uprawnień pozostaje bez jakiegokolwiek wpływu na zobowiązanie pożyczkobiorcy z tytułu jego ceny. W tym zakresie Sąd uznał, zastrzeżenie opłaty za usługi przewidziane w tym pakiecie bez względu na to, czy zostały wykorzystane - za niedozwoloną klauzulę umowną niewiązącą stron umowy.

W ocenie Sądu nie stanowią klauzuli niedozwolonej zapisy umowy zastrzegające opłatę przygotowawczą i prowizję. Możliwość zastrzeżenia tych dodatkowych wynagrodzeń jest dozwolona w ustawie o kredycie konsumenckim Sąd jednak uznał, że sprzeczna z zasadami współżycia społecznego (art.5 kc) jest wysokość prowizji określona na 3221 zł. Należy wskazać, iż powód w umowie zastrzegł już sobie podstawowy „zarobek” tj. wynagrodzenie umowne w postaci odsetek umownych w wysokości 9,89% w skali roku zatem żądanie dalszych wygórowanych kwot z tytułu prowizji jest niezgodne z zasadami współżycia społecznego. Wysokość prowizji – 3221 zł przy kwocie wypłaconej pożyczki – 4250 zł jest rażąco wygórowana i nie zasługuje na uwzględnienie w całości. Sama możliwość zastrzeżenia prowizji jest jak już wspomniano dozwolona, jednak jej wysokość winna być miarkowana i nie powinna prowadzić do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Sąd uznał, że w niniejszej sprawie maksymalna wysokość prowizji to kwota 1062,50zł (25% kapitału). W ocenie Sądu zrozumiałym i uzasadnionym jest zarabianie przez powodową spółkę na udzielonych pożyczkach – powód nie jest bowiem instytucją charytatywną. Dlatego też Sąd uznał, za zasadne zastrzeżenie w umowie opłaty przygotowawczej w kwocie 129 zł oraz prowizji co do zasady. Wysokość prowizji za udzielenie pożyczki na warunkach wynikających z umowy z pozwaną jest jednak przerzucaniem ryzyka, ciężaru i kosztów prowadzenia działalności przez powodową spółkę na pozwanym. Rażąca jest dysproporcja między kwotą wypłaconej przez powodową spółkę pożyczki, a wysokością prowizji, którą pozwana została obciążona. Tak wysoka prowizja stanowi de facto przerzucenie na klientów powódki ryzyka niespłacenia pożyczki. Powódka niewątpliwie

udziela pożyczek, co do których ryzyko braku spłaty jest duże, nie może jednak tym ryzykiem w całości obciążać pożyczkobiorców. Jest to bowiem działanie nieuczciwe, nierzetelne i sprzeczne z dobrymi obyczajami.

Ustalając wysokość prowizji na kwotę 1062,50 zł Sąd wziął pod uwagę, że wynagrodzenie za udzielenie pożyczki musi stanowić realną wartość i pokryć koszty jej udzielenia. Sąd uwzględnił także przewidziany w umowie okres kredytowania – 3 lata.

Za zasadną należało uznać możliwość naliczania przez powódkę odsetek kapitałowych od udzielonej pożyczki w wysokości 9,89% w skali roku. Tak ustalona wysokość odsetek nie narusza zakazu z art.359 kc. Kwota, od której liczyć należało odsetki to 5441,50 zł, a składają się na nią następujące należności: 4250 zł - kapitał pożyczki, 1062,50zł - prowizja, 129 zł - opłata przygotowawcza. Okres za jaki należą się odsetki umowne to czas od 5 października 2018 r. do dnia 4 kwietnia 2020 r. (data upływu okresu wypowiedzenia)

Biorąc zatem pod uwagę ważne postanowienia umowy pożyczki, łączącej strony, strona pozwana powinna zwrócić stronie powodowej :

- faktycznie przekazaną jej kwotę pieniężną (4250 zł),
- prowizję (1062,50 zł),
- opłatę przygotowawczą (129 zł)
- koszt odsetek umownych kapitałowych w wysokości 9,89% naliczonych od kwoty 5441,50 zł za okres od dnia 5 października 2018 r. do dnia 4 kwietnia 2020r. (data upływu okresu wypowiedzenia) – 807,98 zł

Suma tych kwot to 6249,48 zł, którą należało pomniejszyć o kwotę, spłaconą przez stronę pozwaną, tj. 3568 zł. Dało to kwotę 2681,48 zł i w związku z tym w punkcie 1 wyroku Sąd zasądził powyższą kwotę z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia w którym upłynął okres wypowiedzenia, tj. od dnia 4 kwietnia 2020 r., tego bowiem dnia cała dochodzona przez powoda należność stała się wymagalna.

Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie, uznając z powyżej opisanych względów żądanie powoda za niezasadne.

Ze względu na częściowe tylko uwzględnienie żądań pozwu, strona powodowa utrzymała się ze swoim żądaniem w 42%. Dlatego też o kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc, zasądzając od pozwanej na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 1015,85zł. Na koszty procesu złożyły się koszt wynagrodzenia pełnomocnika procesowego strony powodowej 1800 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, opłata od pozwu 400 zł, koszt doręczenia przez komornika – 201,70 zł. Powód dotychczas poniósł koszty w kwocie 2418,70 zł, a powinien był je ponieść w kwocie 1402,84 zł zatem różnicę kosztów poniesionych a kosztów należnych Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda.

Z uwagi na fakt, że wydany wyrok jest wyrokiem zaocznym Sąd nadał mu rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 kpc.

sędzia Magdalena Bartłomiejczak